I

(Legislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/836

z 20. mája 2021,

ktorým sa mení rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 196 a článok 322 ods. 1 písm. a),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Dvora audítorov ([1]),

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ([2]),

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ([3]),

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([4]),

keďže:

(1) Mechanizmom Únie v oblasti civilnej ochrany (ďalej len „mechanizmus Únie“) upraveným rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ ([5]) sa posilňuje spolupráca medzi Úniou a členskými štátmi a uľahčuje koordinácia v oblasti civilnej ochrany v záujme zlepšenia reakcie Únie na prírodné katastrofy a katastrofy spôsobené ľudskou činnosťou.

(2) Zatiaľ čo primárnu zodpovednosť za predchádzanie prírodným katastrofám a katastrofám spôsobeným ľudskou činnosťou a za prípravu a reakciu na ne majú členské štáty, mechanizmus Únie, a najmä rescEU, podporuje solidaritu medzi členskými štátmi v súlade s článkom 3 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii. Mechanizmus Únie tak robí posilnením spoločnej reakcie Únie na prírodné katastrofy a katastrofy spôsobené ľudskou činnosťou, a to vytvorením rezervy kapacít, ktorá dopĺňa existujúce kapacity členských štátov, ak nie sú dostatočné kapacity dostupné na vnútroštátnej úrovni, čím umožňuje účinnejšiu pripravenosť a reakciu„ ako aj posilnením predchádzania katastrofám a pripravenosti na ne. Na vytvorenie, zavedenie a prevádzku kapacít rescEU, ako aj na ďalší rozvoj európskeho zoskupenia v oblasti civilnej ochrany a pokrytie dodatočných nákladov vyplývajúcich z adaptačných grantov a prevádzky kapacít vyčlenených pre európske zoskupenie v oblasti civilnej ochrany sú potrebné primerané finančné prostriedky.

([1]) Ú. v. EÚ C 385, 13.11.2020, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ C 10, 11.1.2021, s. 66.
([3]) Ú. v. EÚ C 440, 18.12.2020, s. 150.
([4]) Pozícia Európskeho parlamentu z 27. apríla 2021 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 10. mája 2021.
([5]) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17. decembra 2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 924).

(3) Bezprecedentná skúsenosť s pandémiou ochorenia COVID-19 ukázala, že Únia a členské štáty musia byť lepšie pripravené reagovať na rozsiahle núdzové situácie, ktoré postihujú viaceré členské štáty súčasne, a že existujúci právny rámec v oblasti zdravia a civilnej ochrany by sa mal posilniť. Pandémia ochorenia COVID-19 tiež poukázala na to, aké devastačné môžu byť následky katastrof na ľudské zdravie, životné prostredie, spoločnosť a hospodárstvo. Počas pandémie ochorenia COVID-19 bola Únia schopná na základe existujúcich ustanovení rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ urýchlene prijať vykonávacie ustanovenia na rozšírenie kapacít rescEU tak, aby zahŕňali vytváranie zásob zdravotníckych protiopatrení zahŕňajúcich vakcíny a liečebné prípravky, a zásob zdravotníckeho vybavenia na účely intenzívnej starostlivosti, osobných ochranných prostriedkov, laboratórneho vybavenia, na účely pripravenosti a reakcie na závažné cezhraničné ohrozenia zdravia. S cieľom zvýšiť účinnosť opatrení v oblasti pripravenosti a reakcie by nové ustanovenia, ktorými sa posilní súčasný právny rámec, mohli v budúcnosti ďalej skrátiť dobu nasadenia a to aj tým, že sa Komisii umožní, aby za osobitných podmienok priamo obstarávala potrebné kapacity rescEU. Je tiež dôležité, aby boli operácie rescEU dobre koordinované s vnútroštátnymi orgánmi civilnej ochrany.

(4) Členovia Európskej rady vo svojom spoločnom vyhlásení z 26. marca 2020 a Európsky parlament vo svojom uznesení zo 17. apríla 2020 o koordinovanom postupe EÚ v boji proti pandémii COVID-19 a jej dôsledkom ([6]) vyzvali Komisiu, aby predložila návrhy na ambicióznejší a rozsiahlejší systém krízového riadenia v rámci Únie.

(5) Zmena klímy vedie k zvýšeniu frekvencie, intenzity a zložitosti prírodných katastrof v Únii a na celom svete, a teda k potrebe vyššej miery solidarity medzi krajinami. Prírodné katastrofy, ako sú lesné požiare, môžu viesť k strate životov, živobytia a biodiverzity, spôsobujú uvoľňovanie veľkého množstva emisií uhlíka a spôsobujú znižovanie schopnosti planéty absorbovať uhlík, čím sa ešte viac prehlbuje zmena klímy. Je preto nevyhnutné, aby sa posilnila prevencia katastrof a pripravenosť a reakcia na ne a aby mechanizmus Únie zahŕňal dostatočné kapacity, a to aj počas prechodného obdobia systému rescEU, s cieľom konať v prípade výskytu lesných požiarov a iných prírodných katastrof súvisiacich s klímou.

(6) Únia je naďalej odhodlaná presadzovať rodovo citlivú civilnú ochranu vrátane riešenia osobitných zraniteľných miest a výmenu najlepších postupov týkajúcich sa rodových otázok, ktoré vznikajú počas katastrof a bezprostredne po nich, a to vrátane podpory poskytnutej obetiam rodovo motivovaného násilia.

(7) Na základe zásad solidarity a všeobecných a kvalitných zdravotníckych služieb, ako aj ústrednej úlohy Únie pri urýchlení pokroku v oblasti globálnych výziev v oblasti zdravia by mal mechanizmus Únie prispievať tiež k zlepšovaniu kapacít v oblasti prevencie, pripravenosti a reakcie v súvislosti s núdzovými zdravotnými situáciami.

(8) Členské štáty sa pri plnom rešpektovaní svojich vnútroštátnych štruktúr vyzývajú k tomu, aby zabezpečili, že špecialisti prvého zásahu budú primerane vybavení a pripravení reagovať na katastrofy.

(9) S cieľom posilniť spoluprácu v reakcii na katastrofy by sa mali podľa možnosti zjednodušiť administratívne postupy, aby sa zabezpečil rýchly zásah.

(10) Treba urýchlene prijať opatrenia na posilnenie mechanizmu Únie, aby bol lepšie pripravený, keď bude treba v budúcnosti čeliť katastrofám, ktoré postihnú viaceré členské štáty. Posilnenie mechanizmu Únie by malo dopĺňať politiky a fondy Únie a nemalo by nahrádzať začleňovanie odolnosti voči katastrofám do všetkých týchto politík a fondov.

(11) Údaje o škodách spôsobených katastrofami sú rozhodujúce pre dôkladné posúdenie rizík, vypracovanie scenárov potenciálnych katastrof založených na dôkazoch a pre vykonávanie účinných opatrení na riadenie rizík. Členské štáty by preto mali pokračovať v práci na zlepšovaní získavania údajov o stratách v dôsledku katastrof v súlade so záväzkami, ktoré sa už prijali v rámci medzinárodných dohôd, ako sú sendaiský rámec pre znižovanie rizika katastrof na roky 2015 – 2030, Parížska dohoda prijatá na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy ([7]) a Agenda Organizácia spojených národov 2030 pre udržateľný rozvoj.

([6]) Zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku.

([7]) Ú. v. EÚ L 282, 19.10.2016, s. 4.

(12) S cieľom zlepšiť odolnosť a plánovanie v oblasti prevencie katastrof, pripravenosti a reakcie na ne by Únia mala naďalej presadzovať investície do predchádzania katastrofám naprieč hranicami a odvetviami a komplexné prístupy k riadeniu rizík, ktoré sú základom prevencie a pripravenosti, s prihliadnutím na prístup zameraný na viacnásobné nebezpečenstvo, ekosystémový prístup a pravdepodobné vplyvy zmeny klímy, a to v úzkej spolupráci s príslušnými vedeckými kruhmi, kľúčovými hospodárskymi subjektmi, regionálnymi a miestnymi samosprávami a mimovládnymi organizáciami pôsobiacimi v tejto oblasti bez toho, aby tým boli dotknuté zavedené mechanizmy Únie v oblasti koordinácie a právomoci členských štátov. Na tento účel by Komisia mala spolupracovať s členskými štátmi na vymedzení a stanovení cieľov Únie týkajúcich sa odolnosti voči katastrofám v oblasti civilnej ochrany, ktoré by tvorili nezáväzný spoločný základ pre podporu opatrení v oblasti prevencie a pripravenosti v prípade katastrof so závažným vplyvom, ktoré majú alebo môžu spôsobiť cezhraničné účinky na viaceré krajiny (t. j. účinky na viaceré krajiny bez ohľadu na to, či majú spoločnú hranicu alebo nie). V cieľoch Únie týkajúcich sa odolnosti voči katastrofám by sa mali zohľadniť bezprostredné sociálne dôsledky katastrof a potreba zabezpečiť zachovanie kritických spoločenských funkcií.

(13) Pravidelné posúdenia rizika a analýzy scenárov katastrof na vnútroštátnej a prípadnej úrovni, ktorá je nižšie ako vnútroštátna, sú kľúčové pri odhaľovaní nedostatkov v prevencii a pripravenosti, ako aj pri posilňovaní odolnosti, a to aj s využitím finančných prostriedkov Únie. Takéto posúdenia rizík a analýzy scenárov katastrof by sa mali zamerať na riziká špecifické pre dotknutý región a mali by v prípade potreby zahŕňať cezhraničnú spoluprácu.

(14) Pri stanovovaní cieľov Únie týkajúcich sa odolnosti voči katastrofám na podporu opatrení v oblasti prevencie a pripravenosti by sa mala osobitná pozornosť venovať dôsledkom katastrof pre zraniteľné skupiny.

(15) Úloha regionálnych a miestnych orgánov pri prevencii a riadení katastrof je mimoriadne dôležitá a ich kapacity sú v prípade potreby zapojené do činností vykonávaných podľa rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ s cieľom minimalizovať prekrývanie a posilniť interoperabilitu. Preto je potrebná aj trvalá cezhraničná spolupráca na miestnej a regionálnej úrovni s cieľom vytvoriť spoločné systémy varovania pre rýchly zásah ešte pred aktiváciou mechanizmu Únie. Podobne a v závislosti od vnútroštátnych štruktúr je dôležité uznať potrebu poskytovať pomoc v oblasti technickej odbornej prípravy miestnym komunitám s cieľom posilniť v prípade potreby ich kapacity prvej reakcie. Takisto je dôležité priebežne informovať verejnosť o opatreniach bezprostrednej reakcie.

(16) Mechanizmus Únie by mal aj naďalej využívať synergie s rámcom Únie pre odolnosť kritických subjektov.

(17) Koordinačné centrum pre reakcie na núdzové situácie (ďalej len „ERCC“) ako operačné centrum na úrovni Únie, ktoré funguje 24 hodín denne, sedem dní v týždni, a dokáže v reálnom čase sledovať a podporovať operácie vykonávané v núdzových situáciách rôzneho druhu v rámci Únie aj mimo nej, by sa malo ďalej posilniť. Malo by to zahŕňať kvalitnejšiu koordináciu ERCC s vnútroštátnymi orgánmi civilnej ochrany v členských štátoch, ako aj s inými príslušnými orgánmi Únie. Práca ERCC sa opiera o vedecké odborné znalosti, vrátane tých, ktoré poskytuje Spoločné výskumné centrum Európskej komisie.

(18) Mechanizmus Únie by mal využívať únijné vesmírne infraštruktúry, ako sú napríklad európsky program pozorovania Zeme (Copernicus), Galileo, získavanie informácií o situácii vo vesmíre a GOVSATCOM, ktoré poskytujú dôležité nástroje na úrovni Únie umožňujúce reagovať na vnútorné a vonkajšie núdzové situácie. Systémy riadenia núdzovej situácie Copernicus poskytujú podporu ERCC v rôznych štádiách núdzovej situácie, počínajúc včasným varovaním a prevenciou až po reakciu na katastrofu a obnovu. GOVSATCOM slúži na poskytovanie zabezpečenej satelitnej komunikácie, osobitne prispôsobenej potrebám vládnych používateľov v rámci riadenia núdzových situácií. Galileo je prvá globálna infraštruktúra satelitnej navigácie a určovania polohy osobitne zameraná na civilné účely v Európe a na celom svete a môže sa využívať v iných oblastiach, ako je napríklad riadenie núdzových situácií vrátane činností včasného varovania. Príslušné služby systému Galileo zahŕňajú núdzovú službu, ktorá prostredníctvom vysielania signálov šíri varovania týkajúce sa prírodných katastrof alebo katastrof spôsobených ľudskou činnosťou v konkrétnych oblastiach. Vzhľadom na jej potenciál zachraňovať životy a uľahčovať koordináciu núdzových opatrení by sa členské štáty mali nabádať k tomu, aby Galileo využívali. Ak sa ho rozhodnú využívať, mali by členské štáty na validáciu systému určiť vnútroštátne orgány, ktoré sú spôsobilé využívať Galileo a oznámiť uvedené orgány Komisii.

(19) Počas pandémie ochorenia COVID-19 sa ukázalo, že nedostatok dopravných a logistických zdrojov pre členské štáty je kľúčovou prekážkou, pokiaľ ide o schopnosť členských štátov poskytovať alebo prijímať pomoc. Preto by sa dopravné a logistické zdroje mali vymedziť ako kapacity rescEU. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci, aby mohla vymedziť dopravné a logistické zdroje ako kapacity rescEU a umožniť jej prenajímať si, zabezpečiť formou lízingu alebo inak zmluvne zabezpečiť takéto kapacity v rozsahu potrebnom na riešenie nedostatkov v oblastiach dopravy a logistiky. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ([8]). S cieľom získať operačnú kapacitu potrebnú na rýchlu reakciu na katastrofu veľkého rozsahu, ktorá má alebo môže spôsobiť cezhraničné účinky na viaceré krajiny, alebo na nízko pravdepodobnú udalosť so závažným vplyvom, by Únia mala mať okrem toho v naliehavých náležite odôvodnených prípadoch a na základe konzultácií s členskými štátmi prostredníctvom prijímania okamžite uplatniteľných vykonávacích aktov v rámci postupu pre naliehavé prípady aj možnosť nadobúdať, prenajímať si, zabezpečovať formou lízingu alebo inak zmluvne zabezpečovať materiálne prostriedky a potrebné podporné služby vymedzené ako kapacity rescEU, ak členské štáty nemajú uvedené prostriedky a služby okamžite k dispozícii. Únii by to umožnilo bezodkladne reagovať na núdzové situácie, ktoré by mohli mať závažný vplyv na životy, zdravie, životné prostredie, majetok alebo kultúrne dedičstvo a ktoré zároveň postihujú viaceré členské štáty súčasne. Medzi takéto materiálne prostriedky nepatria moduly, tímy a kategórie odborníkov a ich účelom je pomôcť členským štátom, ktoré sú ochromené katastrofami.

(20) S cieľom čo najlepšie využiť doterajšie skúsenosti s dôveryhodnými logistickými sieťami riadenými príslušnými medzinárodnými organizáciami v rámci Únie, ako sú sklady humanitárnej reakcie OSN, by Komisia mala takéto siete vziať do úvahy pri získavaní, prenájme, lízingu alebo inom zmluvnom zabezpečovaní kapacít rescEU. Príslušné agentúry Únie by mali byť primerane zapojené do záležitostí týkajúcich sa mechanizmu Únie, ktoré patria do rámca ich pôsobnosti, a mali by sa s nimi viesť konzultácie v tejto oblasti. Je osobitne dôležité konzultovať v prípade potreby s Európskou agentúrou pre lieky a Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb, pokiaľ ide o vymedzenie, riadenie a distribúciu kapacít určených na riešenie núdzových zdravotných situácií.

(21) Na vnútroštátne účely by malo byť možné využívať kapacity rescEU, ktoré členské štáty nadobudli, prenajali si, zabezpečili formou lízingu alebo inak zmluvne zabezpečili, ale len v prípade, ak sa nepoužívajú alebo nie sú potrebné na operácie reakcie v rámci mechanizmu Únie.

(22) V prípade potreby má Únia záujem reagovať na núdzové situácie v tretích krajinách. Kapacity rescEU boli síce vytvorené tak, aby slúžili v prvom rade ako bezpečnostná sieť v rámci Únie, ale v riadne odôvodnených prípadoch a pri zohľadnení humanitárnych zásad by malo byť možné ich nasadiť aj mimo Únie. Rozhodnutie o nasadení by sa malo prijímať v súlade s existujúcimi ustanoveniami, ktoré sa týkajú rozhodnutí o nasadení kapacít rescEU.

(23) Mechanizmus Únie by mal zabezpečovať primerané geografické rozdelenie rezerv, a to aj pokiaľ ide o základné zdravotnícke protiopatrenia a osobné ochranné prostriedky, najmä tie, ktoré reagujú na málo pravdepodobné katastrofy so závažným vplyvom, a to doplňaním a v súčinnosti s programom EU4Health zriadeným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522 ([9]), nástrojom núdzovej podpory zriadeným nariadením Rady (EÚ) 2016/369 ([10]), mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti zriadeným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 ([11]) a inými politikami, programami a fondmi Únie, a v prípade potreby by mal dopĺňať aj vnútroštátne vytváranie zásob na úrovni Únie.

(24) Pandémia ochorenia COVID-19 poukázala na kľúčový význam systematického spájania a výmeny relevantných poznatkov vo všetkých fázach cyklu riadenia rizika katastrof. Uvedené zistenie a skúsenosti získané v procese budovania vedomostnej siete Únie v oblasti civilnej ochrany naznačujú, že jej úloha ako spracovateľská jednotka v rámci mechanizmu Únie by sa mala ďalej spresniť.

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

([9]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje akčný program Únie v oblasti zdravia („program EU4Health“) na obdobie rokov 2021 – 2027 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 282/2014 (Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 1).

([10]) Nariadenie Rady (EÚ) 2016/369 z 15. marca 2016 o poskytovaní núdzovej podpory v rámci Únie (Ú. v. EÚ L 70, 16.3.2016, s. 1).

([11]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

(25) Nevyhnutné je zabezpečiť potrebné dopravné a logistické zdroje na to, aby Únia mohla reagovať na akýkoľvek druh núdzovej situácie v rámci Únie aj mimo nej. Je nevyhnutné zabezpečovať včasnú dopravu a poskytovanie pomoci nielen v rámci Únie, ale aj do krajín mimo Únie a z krajín mimo Únie. Postihnuté krajiny by preto mali mať možnosť požiadať o pomoc pozostávajúcu len z dopravných a logistických zdrojov.

(26) V rozhodnutí č. 1313/2013/EÚ sa stanovuje finančné krytie mechanizmu Únie, ktoré predstavuje hlavnú referenčnú sumu v zmysle bodu 17 Medziinštitucionálnej dohody z 2. decembra 2013 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení ([12]) určenú na pokrytie výdavkov programu do konca rozpočtového obdobia 2014 – 2020. Uvedené finančné krytie by sa malo aktualizovať k 1. januáru 2021, čo je dátumu začatia uplatňovania nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 ([13]), aby sa zohľadnili nové údaje stanovené v uvedenom nariadení.

(27) V súlade s nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 ([14]), ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu a v rámci obmedzení zdrojov, ktoré sú v ňom pridelené, by sa opatrenia na obnovu a odolnosť v rámci mechanizmu Únie mali vykonávať tak, aby riešili bezprecedentný dosah krízy spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19. Takéto opatrenia by mali zahŕňať najmä opatrenia na zvýšenie úrovne pripravenosti Únie a na umožnenie rýchlej a účinnej reakcie Únie v prípade závažných núdzových situácií vrátane opatrení, akými je vytváranie zásob základných potrieb a zdravotníckeho vybavenia a nadobudnutie potrebnej infraštruktúry na rýchlu reakciu. Tieto dodatočné zdroje by sa mali použiť tak, aby sa zabezpečilo dodržanie lehôt stanovených v nariadení (EÚ) 2020/2094.

(28) Vzhľadom na význam boja proti zmene klímy v súlade so záväzkami Únie vykonávať Parížsku dohodu a plniť ciele Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja by opatrenia podľa rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ mali prispieť k dosahovaniu všeobecného cieľa, aby sa klimatické ciele podporovali aspoň 30 % celkovej sumy z rozpočtu Únie a Nástroja Európskej únie na obnovu a k ambícii, aby v roku 2024 odrážali výdavky na biodiverzitu 7,5 % z rozpočtu a v rokoch 2026 a 2027 10 %, pričom sa zohľadní existujúce prekrývanie cieľov v oblasti klímy a biodiverzity.

(29) Keďže nasadenie kapacít rescEU pri operáciách reakcie v rámci mechanizmu Únie prináša značnú pridanú hodnotu Únie tým, že zabezpečuje účinnú a rýchlu reakciu pre ľudí v núdzových situáciách, mali by sa stanoviť ďalšie povinnosti týkajúce sa zviditeľňovania s cieľom poskytovať informácie občanom a médiám v Únii a tiež zvýrazniť úlohu Únie. Vnútroštátne orgány by mali od Komisie dostať usmernenia ku komunikácii týkajúce sa osobitných zásahoch, aby sa zabezpečila vhodná propagácia úlohy Únie.

(30) Vzhľadom na nedávne prevádzkové skúsenosti by sa náklady na rozvoj všetkých kapacít rescEU mali v plnej miere financovať z rozpočtu Únie, aby sa ďalej posilnil mechanizmus Únie, a najmä zjednodušil proces rýchleho vykonávania rescEU.

(31) V záujme podpory členských štátov aj pri poskytovaní pomoci mimo Únie by sa malo ďalej posilniť európske zoskupenie v oblasti civilnej ochrany spolufinancovaním prevádzkových nákladov poskytnutých kapacít na rovnakej úrovni bez ohľadu na to, či sú nasadené v Únii alebo mimo nej.

(32) S cieľom zabezpečiť flexibilitu pri podpore členských štátov dopravnými a logistickými zdrojmi, najmä pri rozsiahlych katastrofách, by malo byť možné plne financovať z rozpočtu Únie dopravu nákladu, logistických prostriedkov a služieb nasadených ako kapacity rescEU v rámci Únie alebo do Únie z tretích krajín.

([12]) Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1.

([13]) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 11).

([14]) Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

(33) Mechanizmus Únie by mal poskytovať aj dopravnú pomoc potrebnú pri environmentálnych katastrofách uplatňovaním zásady „znečisťovateľ platí“, a to v rámci zodpovednosti príslušných vnútroštátnych orgánov, v súlade s článkom 191 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES ([15]).

(34) S cieľom zvýšiť flexibilitu a dosiahnuť optimálne plnenie rozpočtu by sa v tomto nariadení malo stanoviť nepriame riadenie ako metóda plnenia rozpočtu, ktorá sa má použiť, ak je to odôvodnené povahou a obsahom príslušného opatrenia.

(35) V súlade s článkom 193 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ([16]) (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“) sa grant môže udeliť na opatrenie, ktoré sa už začalo, za predpokladu, že žiadateľ vie preukázať potrebu začať vykonávať opatrenie pred podpísaním dohody o grante. Náklady, ktoré vznikli pred dátumom predloženia žiadosti o grant, však s výnimkou riadne odôvodnených výnimočných prípadov nie sú oprávnené. S cieľom predísť akémukoľvek narušeniu podpory Únie, ktoré by mohlo poškodiť záujmy Únie, by malo byť možné stanoviť v rozhodnutí o financovaní na obmedzené obdobie na začiatku viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 a len v riadne odôvodnených prípadoch, že náklady vzniknuté v súvislosti s opatreniami podporovanými podľa rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ, ktoré sa už začali, sa považujú za oprávnené od 1. januára 2021, a to aj vtedy, ak vznikli pred podaním žiadosti o grant.

(36) S cieľom podporiť predvídateľnosť a dlhodobú účinnosť by Komisia pri vykonávaní rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ mala prijať ročné alebo viacročné pracovné programy, v ktorých sa uvádzajú plánované pridelenia. Únii by to malo pomôcť dosiahnuť väčšiu flexibilitu pri plnení rozpočtu, a tým posilniť opatrenia v oblasti prevencie a pripravenosti. Okrem toho by sa plánované budúce pridelenia mali každoročne predkladať a prerokovať vo výbore, ktorý poskytuje podporu Komisii v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011.

(37) Komisia podáva správy o plnení rozpočtu mechanizmu Únie v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách.

(38) Na rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ sa vzťahujú horizontálne rozpočtové pravidlá prijaté Európskym parlamentom a Radou na základe článku 322 ZFEÚ. Uvedené pravidlá sú stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách a určujú najmä postup zostavovania a plnenia rozpočtu prostredníctvom grantov, obstarávania, cien a nepriamej implementácie a zabezpečujú kontroly zodpovednosti účastníkov finančných operácií. Pravidlá prijaté na základe článku 322 ZFEÚ zahŕňajú aj všeobecný režim podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie.

(39) Opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti sú síce nevyhnutné na posilnenie odolnosti Únie pri riešení prírodných katastrof a katastrof spôsobených ľudskou činnosťou, lenže z ich povahy vyplýva, že výskyt, načasovanie a rozsah katastrof sú nepredvídateľné. Ako sa ukázalo pri nedávnej kríze spôsobenej ochorením COVID-19, finančné zdroje potrebné na zabezpečenie primeranej reakcie sa môžu z roka na rok výrazne líšiť a mali by byť okamžite prístupné. Zosúladenie rozpočtovej zásady predvídateľnosti s nutnosťou rýchlej reakcie na nové potreby preto znamená, že je potrebné prispôsobiť finančné vykonávanie pracovných programov. Je teda vhodné povoliť prenos nepoužitých rozpočtových prostriedkov s obmedzením na nasledujúci rok a len na opatrenia týkajúce sa reakcie, a to navyše k prenosu rozpočtových prostriedkov schválených podľa článku 12 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

([15]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES z 21. apríla 2004 o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd (Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004, s. 56).

([16]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

(40) V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 ([17]) a nariadeniami Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ([18]), (Euratom, ES) č. 2185/96 ([19]) a (EÚ) 2017/1939 ([20]) sa finančné záujmy Únie majú chrániť prostredníctvom primeraných opatrení vrátane opatrení týkajúcich sa: prevencie, odhaľovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí vrátane podvodov; vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov; a uloženia administratívnych sankcií v náležitých prípadoch. Konkrétne má Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) právomoc vykonávať v súlade s nariadeniami (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EÚ, Euratom) č. 883/2013 administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, ku korupcii alebo k akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Európska prokuratúra je v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 splnomocnená vyšetrovať a stíhať trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 ([21]). V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách má každá osoba alebo každý subjekt, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť potrebné práva a prístup Komisii, OLAF-u, Dvoru audítorov a, pokiaľ ide o tie členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na posilnenej spolupráci podľa nariadenia (EÚ) 2017/1939, Európskej prokuratúre, a zabezpečiť, aby všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie udelili rovnocenné práva. Z tohto dôvodu by dohody s tretími krajinami a územiami a s medzinárodnými organizáciami a akékoľvek zmluvy alebo dohody vyplývajúce z vykonávania rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ mali obsahovať ustanovenia, ktoré výslovne splnomocňujú Komisiu, Dvor audítorov, Európsku prokuratúru a OLAF na vykonávanie takýchto auditov, kontrol a inšpekcií na mieste v súlade s ich príslušnými právomocami a ktoré zabezpečujú, aby akékoľvek tretie strany zúčastňujúce sa na čerpaní finančných prostriedkov Únie udelili rovnocenné práva.

(41) Tretie krajiny, ktoré sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), sa môžu zapájať do programov Únie v rámci spolupráce na základe Dohody o Európskom hospodárskom priestore ([22]), ktorá umožňuje vykonávanie týchto programov na základe rozhodnutia prijatého podľa uvedenej dohody. Tretie krajiny sa môžu zúčastňovať aj na základe iných právnych nástrojov. V rozhodnuté č. 1313/2013/EÚ by sa malo zaviesť osobitné ustanovenie vyžadujúce od tretích krajín, aby udelili potrebné práva a prístup zodpovednému povoľujúcemu úradníkovi, OLAF-u a Dvoru audítorov na riadne vykonávanie ich príslušných právomocí.

(42) S cieľom zabezpečiť fungovanie kapacít rescEU a účinné reakcie mechanizmu Únie na potreby občanov Únie boli počas pandémie ochorenia COVID-19 sprístupnené dodatočné finančné prostriedky na financovanie opatrení v rámci mechanizmu Únie. Je dôležité poskytnúť Únii potrebnú flexibilitu, aby mohla účinne reagovať na nepredvídateľnú povahu katastrof, a zároveň zachovať určitú predvídateľnosť pri plnení cieľov stanovených v rozhodnutí č. 1313/2013/EÚ. Pri plnení týchto cieľov je dôležité dosiahnuť potrebnú rovnováhu. S cieľom aktualizovať percentuálne hodnoty stanovené v prílohe I by sa podľa priorít mechanizmu Únie mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva ([23]). Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

(43) Rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

([17]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

([18]) Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).

([19]) Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

([20]) Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1).

([21]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29).

([22]) Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3.

([23]) Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

(44) S cieľom zabezpečiť kontinuitu pri poskytovaní podpory v príslušnej oblasti politiky a umožniť začatie vykonávania od začiatku viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť čo najskôr a malo by sa uplatňovať so spätnou účinnosťou od 1. januára 2021,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ sa mení takto:

1. V článku 1 sa odseky 2 a 3 nahrádzajú takto:

„2. Ochrana, ktorá sa má mechanizmom Únie zabezpečovať, sa vzťahuje prednostne na ľudí, ale aj na životné prostredie a majetok vrátane kultúrneho dedičstva, a to pred všetkými druhmi prírodných katastrof a katastrof spôsobených ľudskou činnosťou vrátane dôsledkov terorizmu a technologických, radiačných alebo environmentálnych katastrof, znečisťovania morí, hydrogeologickej nestability a akútnych zdravotných mimoriadnych situácií, ku ktorým dochádza v rámci Únie alebo mimo nej. V prípade dôsledkov teroristických činov a radiačných katastrof sa mechanizmus Únie môže vzťahovať len na opatrenia týkajúce sa pripravenosti a reakcie.

3. Mechanizmom Únie sa podporuje solidarita medzi členskými štátmi formou praktickej spolupráce a koordinácie bez toho, aby bola dotknutá primárna povinnosť členských štátov chrániť ľudí, životné prostredie, majetok vrátane kultúrneho dedičstva na svojom území pred katastrofami a vybaviť svoje systémy zvládania katastrof dostatočnými spôsobilosťami, aby boli schopné náležite a konzistentne zvládnuť katastrofy takej povahy a takého rozsahu, ktoré možno dôvodne predpokladať a na ktoré sa možno pripraviť a predchádzať im.“

2. Článok 3 sa mení takto:

a) v odseku 1 sa písmeno c) nahrádza takto:

„c) uľahčiť rýchlu a účinnú reakciu v prípade katastrof alebo bezprostrednej hrozby katastrof, a to aj prijímaním opatrení na zmiernenie bezprostredných následkov katastrof a nabádaním členských štátov, aby sa usilovali o odstránenie byrokratických prekážok;“;

b) v odseku 2 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) pokrok vo zvyšovaní úrovne pripravenosti na katastrofy: meraný množstvom kapacít v oblasti reakcie zahrnutých do európskeho zoskupenia v oblasti civilnej ochrany vo vzťahu k cieľom týkajúcim sa kapacít uvedených v článku 11, počtu modulov registrovaných v spoločnom systéme komunikácie a poskytovania informácií v prípade núdzových situácií (ďalej len „CECIS“) a počtu kapacít rescEU vytvorených na poskytovanie pomoci v mimoriadnych situáciách;“.

3. V článku 4 sa vkladá tento bod:

„4a. „ciele Únie týkajúce sa odolnosti voči katastrofám“ sú nezáväzné ciele stanovené v oblasti civilnej ochrany na podporu opatrení v oblasti prevencie a pripravenosti na účely zlepšenia schopnosti Únie a jej členských štátov odolávať účinkom katastrofy, ktorá má alebo môže mať cezhraničné účinky na viaceré krajiny;“

4. V článku 5 sa odsek 1 mení takto:

a) písmeno c) sa nahrádza takto:

„c) vytvára a pravidelne aktualizuje medzisektorový prehľad a mapu rizík prírodných katastrof a katastrof spôsobených ľudskou činnosťou vrátane rizík katastrof, ktoré majú alebo môžu mať cezhraničné účinky na viaceré krajiny, ktorým Únia môže čeliť, využívajúc jednotný prístup v rámci rôznych oblastí politík, ktoré sa môžu zaoberať prevenciou katastrof alebo mať na ňu vplyv, pričom sa náležite zohľadnia pravdepodobné vplyvy zmeny klímy;“;

b) písmeno g) sa nahrádza takto:

„g) v lehotách stanovených v článku 6 ods. 1 písm. d) pravidelne podáva správy Európskemu parlamentu a Rade o pokroku dosiahnutom vo vykonávaní článku 6;“

5. Článok 6 sa mení takto:

a) odsek 1 sa mení takto:

i) písmeno c) sa nahrádza takto:

„c) ďalej rozvíjajú a skvalitňujú plánovanie riadenia rizík v prípade katastrof na vnútroštátnej úrovni alebo vhodnej úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň, a to aj pokiaľ ide o cezhraničnú spoluprácu, s prihliadnutím na ciele Únie týkajúce sa odolnosti voči katastrofám uvedené v odseku 5, keď budú stanovené, a riziká spojené s katastrofami, ktoré majú alebo môžu mať cezhraničné účinky na viaceré krajiny;“;

ii) písmená d) a e) sa nahrádzajú takto:

„d) sprístupňujú Komisii zhrnutie relevantných skutočností z posúdení uvedených v písmenách a) a b), pričom sa zameriavajú na kľúčové riziká. V prípade kľúčových rizík s cezhraničnými dôsledkami a rizík spojených s katastrofami, ktoré majú alebo môžu mať cezhraničné účinky na viaceré krajiny, ako aj prípadných rizík s nízkou pravdepodobnosťou a závažným vplyvom, členské štáty opíšu prioritné opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti. Zhrnutie sa poskytne Komisii do 31. decembra 2020 a potom každé tri roky ako aj vždy, keď dôjde k významným zmenám;

e) dobrovoľne sa zúčastňujú na partnerskom preskúmaní posúdenia spôsobilosti na riadenie rizík;

f) v súlade s medzinárodnými záväzkami na vnútroštátnej úrovni alebo vhodnej úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň, zlepšujú získavanie údajov o stratách v dôsledku katastrof s cieľom zabezpečiť zostavenie scenárov založených na dôkazoch, ako sa uvádza v článku 10 ods. 1, a identifikáciu nedostatkov v kapacitách v oblasti reakcie na katastrofy.“;

b) dopĺňa sa tento odsek:

„5. Komisia v spolupráci s členskými štátmi stanoví a vypracuje ciele Únie týkajúcich sa odolnosti voči katastrofám v oblasti civilnej ochrany a prijme odporúčania na ich stanovenie ako nezáväzný spoločný základ na podporu opatrení v oblasti prevencie a pripravenosti v prípade katastrof, ktoré majú alebo môžu mať cezhraničné účinky na viaceré krajiny.. Uvedené ciele budú vychádzať zo súčasných a výhľadových scenárov vrátane vplyvov zmeny klímy na riziká katastrof, údajov o minulých udalostiach a medziodvetvového posúdenia vplyvu s osobitným dôrazom na zraniteľné skupiny. Pri stanovovaní cieľov Únie týkajúcich sa odolnosti voči katastrofám sa Komisia zameria na opakujúce sa katastrofy, ktoré postihujú členské štáty, a navrhne členským štátom, aby prijali špecifické opatrenia vrátane akýchkoľvek opatrení, ktoré sa majú realizovať s použitím finančných prostriedkov Únie, na posilnenie odolnosti voči takýmto katastrofám.“

6. Články 7 a 8 sa nahrádzajú takto:

„Článok 7

Koordinačné centrum pre reakcie na núdzové situácie

1. Týmto sa zriaďuje Koordinačné centrum pre reakcie na núdzové situácie (ďalej len „ERCC“). ERCC zabezpečuje operačnú spôsobilosť 24 hodín denne a 7 dní v týždni a slúži členským štátom a Komisii na dosahovanie cieľov mechanizmu Únie.

ERCC predovšetkým koordinuje, monitoruje a podporuje v reálnom čase reakciu na núdzové situácie na úrovni Únie. ERCC úzko spolupracuje s vnútroštátnymi orgánmi civilnej ochrany a príslušnými orgánmi Únie na podpore medziodvetvového prístupu k zvládaniu katastrof.

2. ERCC má prístup k operačným, analytickým, monitorovacím a komunikačným kapacitám a kapacitám na riadenie informácií pre potreby riešenia širokej škály núdzových situácií v rámci Únie a mimo nej.

Článok 8

Všeobecné opatrenia Komisie v oblasti pripravenosti

1. Komisia vykonáva tieto opatrenia v oblasti pripravenosti:

a) riadi ERCC;

b) riadi CECIS s cieľom umožniť komunikáciu a spoločné využívanie informácií medzi ERCC a kontaktnými bodmi členských štátov;

c) pracuje s členskými štátmi na:

i) vývoji nadnárodných systémov detekcie a včasného varovania, ktoré fungujú v záujme Únie, s cieľom zmierniť bezprostredné dôsledky katastrof,

ii) lepšej integrácii existujúcich nadnárodných systémov detekcie a včasného varovania založenej na prístupe zameranom na viacnásobné nebezpečenstvo, s cieľom minimalizovať čas potrebný na reakciu na katastrofy,

iii) zachovávaní a ďalšom rozvíjaní situačnej informovanosti a analytickej schopnosti,

iv) monitorovaní katastrof a v relevantných prípadoch aj vplyvoch zmeny klím, a poskytovaní poradenstva na základe vedeckých poznatkov o nich,

v) prevádzaní vedeckých informácií do operačných informácií,

vi) tvorbe, údržbe a rozvoji európskych vedeckých partnerstiev, ktoré pokryjú problematiku prírodných nebezpečenstiev a nebezpečenstiev spôsobených ľudskou činnosťou, čo by malo prispievať k prepojeniu vnútroštátnych systémov včasného varovania a výstrahy a prepojeniu takýchto systémov s ERCC a CECIS,

vii) podpore úsilia členských štátov a poverených medzinárodných organizácií formou vedeckých poznatkov, inovačných technológií a odborných znalostí, keď členské štáty a takéto organizácie ďalej rozvíjajú svoje systémy včasného varovania, a to aj prostredníctvom vedomostnej siete Únie v oblasti civilnej ochrany uvedenej v článku 13;

d) vytvára a riadi spôsobilosti na aktiváciu a vysielanie tímov odborníkov zodpovedných za:

i) posudzovanie potrieb, ktorým sa možno bude môcť vyhovieť v rámci mechanizmu Únie, v členskom štáte alebo tretej krajine žiadajúcich o pomoc,

ii) prípadné uľahčovanie koordinácie pomoci pri reakcii na katastrofy na mieste a udržiavanie stykov s príslušnými orgánmi členského štátu alebo tretej krajiny žiadajúcimi o pomoc a

iii) poskytovanie podpory členskému štátu alebo tretej krajine žiadajúcich o pomoc prostredníctvom odborných znalostí o opatreniach týkajúcich sa prevencie, pripravenosti alebo reakcie;

e) vytvára a udržiava spôsobilosť poskytovať logistickú podporu pre tímy odborníkov uvedené v písm. d);

f) vytvára a udržiava sieť vyškolených odborníkov členských štátov, ktorí môžu byť k dispozícii v krátkom čase, aby ERCC pomohli pri monitorovaní informovania a uľahčovaní koordinácie;

g) uľahčuje koordináciu predbežného umiestňovania kapacít v oblasti reakcie na katastrofy, ktoré vykonávajú členské štáty, v rámci Únie;

h) podporuje úsilie o zlepšenie interoperability modulov a iných kapacít v oblasti reakcie pri zohľadnení najlepších postupov na úrovni členských štátov, ako aj medzinárodnej úrovni;

i) v rámci svojich právomocí prijíma opatrenia potrebné na uľahčenie podpory hostiteľskej krajiny vrátane vypracúvania a aktualizácie usmernení o podpore hostiteľskej krajiny, na čom na základe operačných skúseností spolupracuje s členskými štátmi;

j) podporuje vytváranie dobrovoľných programov partnerského preskúmania na posúdenie stratégií pripravenosti členských štátov, a to na základe vopred vymedzených kritérií, čo umožní formulovanie odporúčaní na posilnenie úrovni pripravenosti Únie;

k) v úzkej konzultácii s členskými štátmi prijíma ďalšie nevyhnutné podporné a doplnkové opatrenia v oblasti pripravenosti na účely dosiahnutia cieľov uvedených v článku 3 ods. 1 písm. b); a

l) podporuje členské štáty v prípade katastrof na ich území na základe ich žiadosti tým, že im poskytne možnosť využívať európske vedecké partnerstvá na cielenú vedeckú analýzu. Výsledné analýzy sa môžu zdieľať v rámci CECIS so súhlasom postihnutých členských štátov.

2. Komisia môže na žiadosť členského štátu, tretej krajiny, Organizácie Spojených národov alebo jej agentúr nasadiť tím odborníkov na mieste na poskytnutie poradenstva o opatreniach v oblasti pripravenosti.“

7. V článku 9 sa dopĺňa tento odsek:

„10. Ak sa núdzové služby poskytujú prostredníctvom programov Galileo, Copernicus, GOVSATCOM alebo iných zložiek vesmírneho programu zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 (*), každý členský štát sa môže rozhodnúť, že ich využije.

Ak sa členský štát rozhodne využiť núdzové služby poskytnuté prostredníctvom programu Galileo uvedené v prvom pododseku, určí a Komisii oznámi vnútroštátne orgány, ktoré majú povolenie na využívanie uvedených núdzových služieb.

_____

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Vesmírny program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 912/2010, (EÚ) č. 1285/2013 a (EÚ) č. 377/2014 a rozhodnutie č. 541/2014/EÚ (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 69).“

8. Článok 10 sa nahrádza takto:

„Článok 10

Tvorba scenárov a plánovanie zvládania katastrof

1. Komisia a členské štáty spolupracujú na zlepšení medziodvetvového plánovania riadenia rizika katastrof na úrovni Únie pre prípady prírodných katastrof aj katastrof spôsobených ľudskou činnosťou, ktoré majú alebo môžu mať cezhraničné účinky na viaceré krajiny vrátane nežiaducich účinkov zmeny klímy. Uvedené plánovanie zahŕňa tvorbu scenárov na úrovni Únie na účely prevencie katastrof, pripravenosti a reakcie na ne s ohľadom na činnosť vykonávanú v súvislosti s cieľmi Únie týkajúcimi sa odolnosti voči katastrofám uvedenými v článku 6 ods. 5 a činnosť vedomostnej siete Únie v oblasti civilnej ochrany uvedenej v článku 13, ako aj na základe:

i) posudzovania rizika, ako sa uvádza v článku 6 ods. 1 písm. a);

ii) prehľadu rizík, ako sa uvádza v článku 5 ods. 1 písm. c);

iii) posúdenia spôsobilosti na riadenie rizík vypracovaného členskými štátmi, ako sa uvádza v článku 6 ods. 1 písm. b);

iv) dostupných údajov o stratách v dôsledku katastrof, ako sa uvádza v článku 6 ods. 1 písm. f);

v) dobrovoľnej výmeny existujúcich informácií o plánovaní riadenia rizík v prípade katastrof na vnútroštátnej alebo vhodnej úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň;

vi) mapovania prostriedkov; a

vii) vypracúvania plánov na nasadzovanie kapacít v oblasti reakcie.

2. Komisia a členské štáty určujú a podporujú synergie medzi pomocou v oblasti civilnej ochrany a humanitárnou pomocou financovanou Úniou a členskými štátmi pri plánovaní operácií reakcie na humanitárnu krízu mimo Únie.“

9. V článku 11 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Komisia na základe zistených rizík, celkových kapacít a nedostatkov a akejkoľvek existujúcej tvorby scenárov uvedeného v článku 10 ods. 1 prostredníctvom vykonávacích aktov vymedzí druhy a spresní počet kľúčových kapacít v oblasti reakcie potrebných pre európske zoskupenie v oblasti civilnej ochrany (ďalej len „ciele kapacity“). Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2.

Komisia v spolupráci s členskými štátmi monitoruje pokrok v dosahovaní cieľov kapacity stanovených vo vykonávacích aktoch uvedených v prvom pododseku tohto odseku a identifikuje potenciálne závažné nedostatky v kapacite v oblasti reakcie v európskom zoskupení v oblasti civilnej ochrany. Ak sa zistia takéto nedostatky, Komisia preskúma, či sú potrebné kapacity členským štátom dostupné mimo európskeho zoskupenia v oblasti civilnej ochrany. Komisia nabáda členské štáty, aby riešili závažné nedostatky v kapacite v oblasti reakcie v európskom zoskupení v oblasti civilnej ochrany. Môže členským štátom poskytovať podporu v tomto ohľade v súlade s článkom 20 a článkom 21 ods. 1 písm. i) a článkom 21 ods. 2.“

10. V článku 12 sa odseky 2 a 3 nahrádzajú takto:

„2. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov vymedzí kapacity, z ktorých sa má rescEU skladať, okrem iného na základe akejkoľvek existujúcej tvorby scenárov uvedenej v článku 10 ods. 1, pričom zohľadní identifikované a nové riziká a celkové kapacity a nedostatky na úrovni Únie, osobitne v oblastiach leteckého hasenia lesných požiarov, chemických, biologických, rádiologických a jadrových udalostí, rýchlej zdravotnej pomoci, ako aj dopravy a logistiky. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2. Komisia pravidelne aktualizuje informácie o druhu a počte kapacít rescEU a priamo ich poskytuje Európskemu parlamentu a Rade.

3. Kapacity rescEU sa nadobúdajú, prenajímajú, zabezpečujú formou lízingu alebo inak zmluvne zabezpečujú členskými štátmi.

3a. Kapacity rescEU vymedzené vo vykonávacích aktoch prijatých v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2 môžu byť prenajaté, zabezpečené formou lízingu alebo inak zmluvne zabezpečené Komisiou v rozsahu, ktorý je potrebný na riešenie nedostatkov v oblasti dopravy a logistiky.

3b. V riadne odôvodnených naliehavých prípadoch môže Komisia nadobúdať, prenajímať si, zabezpečovať formou lízingu alebo inak zmluvne zabezpečovať kapacity stanovené vykonávacími aktmi prijatými v súlade so zrýchleným postupom uvedeným v článku 33 ods. 3. Takéto vykonávacie akty:

i) určujú potrebný druh a množstvo materiálnych prostriedkov a všetky potrebné podporné služby, ktoré už boli vymedzené ako kapacity rescEU, a/alebo

ii) vymedzujú dodatočné materiálne prostriedky a všetky potrebné podporné služby ako kapacity rescEU a stanovujú potrebný druh a množstvo týchto kapacít.

3c. Rozpočtové pravidlá Únie sa uplatňujú v prípadoch, keď Komisia nadobúda, prenajíma si, zabezpečuje formou lízingu alebo inak zmluvne zabezpečuje kapacity rescEU. Ak kapacity rescEU nadobúdajú, prenajímajú si, zabezpečujú formou lízingu alebo inak zmluvne zabezpečujú členské štáty, Komisia môže udeliť členským štátom priame granty bez výzvy na predkladanie návrhov. Komisia a všetky členské štáty, ktoré si to želajú, sa môžu zapojiť do spoločného postupu verejného obstarávania, ktoré sa uskutočňuje podľa článku 165 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1046 (*) (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), s cieľom nadobudnúť kapacity rescEU.

Hostiteľom kapacít rescEU sú členské štáty, ktoré ich nadobudli, prenajali si ich, zabezpečili formou lízingu alebo inak zmluvne zabezpečili.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).“

11. Článok 13 sa nahrádza takto:

„*Článok 13*

Vedomostná sieť Únie v oblasti civilnej ochrany

1. Komisia zriadi vedomostnú sieť Únie v oblasti civilnej ochrany (ďalej len „sieť“) s cieľom zhromažďovať, spracúvať a šíriť poznatky a informácie relevantné pre mechanizmus Únie, a to na základe prístupu zameraného na viacnásobné nebezpečenstvo a so zapojením príslušných aktérov v oblasti civilnej ochrany a zvládania katastrof, centier excelentnosti, univerzít a výskumných pracovníkov.

Komisia prostredníctvom siete náležite zohľadňuje odborné znalosti, ktoré sú k dispozícii v členských štátoch, na úrovni Únie, na úrovni iných medzinárodných organizácií a subjektov, na úrovni tretích krajín a na úrovni organizácií pôsobiacich v teréne.

Komisia a členské štáty podporujú rodovo vyváženú účasť na vytváraní a fungovaní siete.

Komisia prostredníctvom siete podporuje súdržnosť postupov plánovania a rozhodovania podporou neustálej výmeny poznatkov a informácií týkajúcich sa všetkých oblastí činnosti v rámci mechanizmu Únie.

Na uvedený účel vykonáva Komisia prostredníctvom siete okrem iného tieto činnosti:

a) vytvorenie a riadenie programu odbornej prípravy a výcviku pre pracovníkov v oblasti civilnej ochrany a zvládania katastrof zameraného na prevenciu katastrof, pripravenosť a reakciu na ne. Program sa zameria a podporuje výmenu najlepších postupov v oblasti civilnej ochrany a zvládania katastrof, a to aj v súvislosti s katastrofami spôsobenými zmenou klímy, a zahŕňa spoločné kurzy a systém výmeny odborných znalostí v oblasti zvládania katastrof vrátane výmeny odborníkov a skúsených dobrovoľníkov a vysielania odborníkov členských štátov.

Cieľom programu odbornej prípravy a výcviku je zlepšiť koordináciu, zlučiteľnosť a komplementárnosť kapacít uvedených v článkoch 9, 11 a 12 a zvyšovať spôsobilosť odborníkov uvedených v článku 8 ods. 1 písm. d) a f);

b) vytvorenie a riadenie programu skúseností získaných z opatrení v oblasti civilnej ochrany vykonávaných v rámci mechanizmu Únie vrátane aspektov celkového cyklu zvládania katastrof s cieľom poskytnúť širokú základňu pre procesy vzdelávania a rozvoj znalostí. Tento program obsahuje:

i) monitorovanie, analýzu a hodnotenie všetkých relevantných opatrení v oblasti civilnej ochrany v rámci mechanizmu Únie;

ii) podporu uplatňovania získaných skúseností s cieľom získať základ postavený na skúsenostiach, z ktorého bude vychádzať rozvoj činností v rámci cyklu zvládania katastrof, a

iii) vytváranie metód a nástrojov na zhromažďovanie, analýzu, propagáciu a uplatňovanie získaných skúseností.

Uvedený program zahŕňa v náležitých prípadoch aj skúsenosti získané zo zásahov mimo Únie, pokiaľ ide o využitie prepojení a synergií medzi pomocou poskytovanou v rámci mechanizmu Únie a humanitárnou reakciou;

c) stimulovanie výskumu a inovácií a podpora zavádzania a využívania relevantných nových prístupov alebo technológií alebo oboch na účely mechanizmu Únie;

d) zriadenie a údržba online platformy slúžiacej sieti na podporu a zjednodušenie vykonávania rôznych úloh uvedených v písmenách a), b) a c).

2. Komisia pri vykonávaní úloh stanovených v odseku 1 zohľadňuje najmä potreby a záujmy členských štátov, ktoré čelia podobným typom rizík katastrof, ako aj nutnosť zvýšiť ochranu biodiverzity a kultúrneho dedičstva.

3. Komisia posilní spoluprácu v oblasti odbornej prípravy a podporí výmenu vedomostí a skúseností medzi sieťou a medzinárodnými organizáciami a tretími krajinami, a to najmä s cieľom prispieť k plneniu medzinárodných záväzkov, predovšetkým tých, ktoré vyplývajú zo sendaiského rámca pre znižovanie rizika katastrof na roky 2015 – 2030.“

12. V článku 14 ods. 1 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„1. V prípade katastrofy v rámci Únie alebo hrozby katastrofy, ktorá má alebo môže mať cezhraničné účinky na viaceré krajiny alebo postihuje alebo môže postihnúť iné členské štáty, členský štát, v ktorom sa táto katastrofa vyskytla alebo sa pravdepodobne vyskytne, to bezodkladne oznámi členským štátom, ktoré môžu byť touto katastrofou postihnuté, a ak účinky môžu byť závažné, aj Komisii.“

13. V článku 15 ods. 3 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) v súčinnosti s postihnutým členským štátom získava a analyzuje overené informácie o situácii s cieľom vypracovať spoločnú informovanosť o situácii a reakciu na situáciu a poskytne uvedené informácie priamo členským štátom.“

14. V článku 17 sa odseky 1 a 2 nahrádzajú takto:

„1. Komisia môže vybrať, vymenovať a vyslať tím odborníkov zložený z odborníkov, ktorých poskytli členské štáty:

a) na žiadosť o odborné znalosti z oblasti prevencie v súlade s článkom 5 ods. 2;

b) na žiadosť o odborné znalosti z oblasti pripravenosti v súlade s článkom 8 ods. 2;

c) v prípade katastrofy v rámci Únie, ako sa uvádza v článku 15 ods. 5;

d) v prípade katastrofy mimo Únie, ako sa uvádza v článku 16 ods. 3.

Do tímu môžu byť začlenení odborníci z Komisie a ďalších útvarov Únie v záujme podpory tímu a uľahčenia udržiavania stykov s ERCC. Odborníci, ktorých vyslali agentúry OSN alebo iné medzinárodné organizácie, sa môžu do tímu začleniť s cieľom posilniť spoluprácu a uľahčovať spoločné hodnotenia.

Ak si to vyžaduje operačná účinnosť, Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi môže prostredníctvom nasadenia zabezpečiť zapojenie ďalších odborníkov, a technickú i vedeckú podporu a využiť špecializované odborné znalosti z oblasti vedy, urgentnej medicíny a príslušných odvetví.

2. Uplatňuje sa tento postup výberu a vymenúvania odborníkov:

a) členské štáty určia v rámci svojej zodpovednosti odborníkov, ktorí sa môžu nasadiť ako členovia tímov odborníkov;

b) Komisia vyberie odborníkov a vedúceho týchto tímov na základe ich kvalifikácie a skúseností vrátane úrovne absolvovanej odbornej prípravy týkajúcej sa mechanizmu Únie, predchádzajúcich skúseností z misií v rámci mechanizmu Únie a inej práce v oblasti poskytovania núdzovej pomoci na medzinárodnej úrovni; výber sa zakladá aj na ďalších kritériách vrátane jazykových zručností, aby sa zabezpečilo, že tím ako celok má zručnosti, ktoré sú potrebné v konkrétnych situáciách;

c) Komisia vymenúva odborníkov a vedúcich tímov pre misiu po dohode s členským štátom, ktorý ich nominoval.

Komisia informuje členské štáty o dodatočnej odbornej podpore poskytnutej v súlade s odsekom 1.“

15. Článok 18 sa nahrádza takto:

„Článok 18

Doprava a vybavenie

1. V prípade katastrofy v rámci Únie alebo mimo Únie môže Komisia podporovať členské štáty pri získavaní prístupu k vybaveniu alebo dopravným a logistickým zdrojom prostredníctvom:

a) poskytovania a spoločného využívania informácií o vybavení a o dopravných a logistických zdrojoch, ktoré môžu členské štáty sprístupniť, a to s cieľom uľahčiť združovanie takého vybavenia alebo dopravných a logistických zdrojov;

b) vývoja kartografického materiálu na rýchle nasadenie a mobilizáciu zdrojov, najmä s ohľadom na osobitosti cezhraničných regiónov, s cieľom riešiť cezhraničné riziká viacerých krajín;

c) pomoci členským štátom pri určovaní dopravných a logistických zdrojov, ktoré môžu byť sprístupnené z iných zdrojov vrátane komerčného trhu, a uľahčovania ich prístupu k takýmto zdrojom; alebo

d) pomoci členským štátom pri určovaní vybavenia, ktoré môže byť k dispozícii z iných zdrojov vrátane komerčného trhu.

2. Komisia môže dopĺňať dopravné a logistické zdroje poskytované členskými štátmi poskytovaním ďalších zdrojov potrebných na zabezpečenie rýchlej reakcie na katastrofy.

3. Pomoc požadovaná členským štátom alebo treťou krajinou môže pozostávať len z dopravných a logistických zdrojov, aby bolo možné reagovať na katastrofy, pričom zásielky núdzovej pomoci alebo vybavenie zabezpečí v tretej krajine žiadajúci členský štát alebo tretia krajina.“

16. Článok 19 sa mení takto:

a) vkladá sa tento odsek:

„1a. Finančné krytie na vykonávanie mechanizmu Únie na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2027 sa stanovuje na 1 263 000 000 EUR v bežných cenách.“;

b) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Rozpočtové prostriedky vyplývajúce z úhrady nákladov príjemcami za opatrenia týkajúce sa reakcie na katastrofu predstavujú pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách.“;

c) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Pridelené rozpočtové prostriedky uvedené v odsekoch 1 a 1a tohto článku a v článku 19a môžu kryť aj výdavky súvisiace s prípravnými, monitorovacími, kontrolnými, audítorskými a hodnotiacimi činnosťami, ktoré sú potrebné na riadenie mechanizmu Únie a dosiahnutie jeho cieľov.

Takéto výdavky sa môžu vzťahovať najmä na štúdie, zasadnutia odborníkov, informačné a komunikačné činnosti vrátane inštitucionálnej komunikácie v súvislosti s politickými prioritami Únie, pokiaľ sa týkajú všeobecných cieľov mechanizmu Únie, výdavky spojené so sieťami IT zameranými na spracovanie a výmenu informácií vrátane ich prepojenia s existujúcimi alebo budúcimi systémami určenými na podporu výmeny údajov medzi sektormi a so súvisiacim vybavením spolu so všetkými ostatnými výdavkami na technickú a administratívnu pomoc, ktoré vzniknú Komisii pri riadení programu.“;

d) odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Finančné krytie uvedené v odseku 1a tohto článku a suma uvedená v článku 19a ods. 1 sa pridelí v rokoch 2021 – 2027 v súlade s percentuálnymi podielmi a zásadami stanovenými v prílohe I.“;

e) odsek 5 sa nahrádza takto:

„5. Komisia preskúma rozdelenie uvedené v prílohe I na základe výsledku hodnotenia uvedeného v článku 34 ods. 3.“;

f) odsek 6 sa nahrádza takto:

„6. Ak je to vzhľadom na vážne a naliehavé dôvody potrebné pre reakciu na katastrofu alebo v prípade neočakávaných udalostí, ktoré majú vplyv na plnenie rozpočtu alebo zriadenie kapacít rescEU,, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 30 s cieľom zmeniť prílohu I v rámci dostupných rozpočtových prostriedkov a v súlade s postupom stanoveným v článku 31.“

17. Vkladá sa tento článok:

„Článok 19a

Zdroje z Nástroja Európskej únie na obnovu

1. Opatrenia uvedené v článku 1 ods. 2. písm. d) a e) nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 (*) sa vykonávajú podľa tohto rozhodnutia pomocou výdavkov do výšky 2 056 480 000 EUR v bežných cenách, ako sa uvádza v článku 2 ods. 2 písm. a) bod iii) uvedeného nariadenia, v cenách roku 2018, s výhradou článku 3 ods. 3, 4, 7 a 9 uvedeného nariadenia.

2. Suma uvedená v odseku 1 tohto článku predstavuje vonkajší pripísaný príjem, ako sa uvádza v článku 3 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2020/2094.

3. Opatrenia uvedené v odseku 1 tohto článku sú oprávnené na finančnú pomoc v súlade s podmienkami stanovenými v tomto rozhodnutí a vykonávajú sa pri plnom rešpektovaní cieľov nariadenia (EÚ) 2020/2094.

4. Bez toho, aby boli dotknuté podmienky oprávnenosti činností v prospech tretích krajín stanovené v tomto rozhodnutí, finančná pomoc uvedená v tomto článku sa môže poskytnúť tretej krajine len vtedy, ak sa táto pomoc vykonáva v plnom súlade s cieľmi nariadenia (EÚ) 2020/2094 bez ohľadu na to, či sa daná tretia krajina zúčastňuje na mechanizme Únie alebo nie.

(*) Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 23).“

18. Článok 20 a sa nahrádza takto:

„*Článok 20a*

Viditeľnosť a vyznamenania

1. Príjemcovia finančných prostriedkov Únie, ako aj príjemcovia poskytnutej pomoci, priznávajú pôvod uvedených prostriedkov a zabezpečiť viditeľnosť finančných prostriedkov Únie, najmä pri propagácii opatrení a ich výsledkov, a to tým, že poskytnú ucelené, účinné a primerané cielené informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.

Všetky finančné prostriedky alebo pomoc poskytnuté podľa tohto rozhodnutia sa vhodne zviditeľnia v súlade s osobitnými usmerneniami vydanými Komisiou pre konkrétne zásahy. Členské štáty zabezpečia najmä to, aby verejná komunikácia týkajúca sa operácií financovaných v rámci mechanizmu Únie:

a) obsahovala príslušné odkazy na mechanizmus Únie;

b) poskytovala vizuálne označenie, pokiaľ ide o kapacity financované alebo spolufinancované prostredníctvom mechanizmu Únie;

c) prebiehala so znakom Únie;

d) aktívne komunikovala podrobnosti o podpore Únie vnútroštátnym médiám a zainteresovaným stranám, a to aj prostredníctvom svojich vlastných komunikačných kanálov; a

e) podporovala komunikačné opatrenia Komisie týkajúce sa operácií.

Ak sa kapacity rescEU využívajú na vnútroštátne účely v zmysle článku 12 ods. 5, členské štáty tak, ako sa uvádza v prvom pododseku tohto odseku, uznajú pôvod týchto kapacít a zabezpečia viditeľnosť finančných prostriedkov Únie použitých na získanie týchto kapacít.

2. Komisia vykonáva informačné a komunikačné akcie súvisiace s týmto rozhodnutím, akciami vykonávanými v rámci tohto rozhodnutia a dosiahnutými výsledkami a podporuje členské štáty pri ich komunikačných akciách. Finančné zdroje pridelené na toto rozhodnutie zároveň prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokiaľ sa uvedené priority týkajú cieľov uvedených v článku 3 ods. 1.

3. Komisia udeľuje medaily s cieľom uznať a uctiť si dlhodobú oddanosť mechanizmu Únie a mimoriadne prínosy k nemu.“

19. Článok 21 sa mení takto:

a) v odseku 1 sa písmeno g) nahrádza takto:

„g) vypracovanie plánu riadenia rizika katastrof, ako sa uvádza v článku 10;“;

b) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Finančná pomoc na opatrenie uvedené v odseku 1 písm. j) pokrýva všetky náklady potrebné na zabezpečenie dostupnosti a nasaditeľnosti kapacít rescEU v rámci mechanizmu Únie v súlade s druhým pododsekom tohto odseku. Kategórie oprávnených nákladov potrebných na zabezpečenie dostupnosti a nasaditeľnosti kapacít rescEU sú uvedené v prílohe Ia.

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 30 týkajúce sa zmeny prílohy Ia, pokiaľ ide o kategórie oprávnených nákladov.

3a. Finančná pomoc uvedená v tomto článku sa môže implementovať prostredníctvom viacročných pracovných programov. V súvislosti s opatreniami, ktoré trvajú viac ako jeden rok, sa rozpočtové záväzky môžu rozdeliť na ročné splátky.“;

c) odsek 4 sa vypúšťa.

20. V článku 22 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) v prípade katastrofy podpora členských štátov pri získavaní prístupu k vybaveniu a dopravným a logistickým zdrojom, ako sa uvádza v článku 23; a“

21. Článok 23 sa nahrádza takto:

„Článok 23

Oprávnené opatrenia spojené s vybavením a operáciami

1. Na finančnú pomoc na účely umožnenia prístupu k vybaveniu a dopravným a logistickým zdrojom v rámci mechanizmu Únie sú oprávnené tieto opatrenia:

a) poskytovanie a spoločné využívanie informácií o vybavení a o dopravných a logistických zdrojoch, ktoré sa členské štáty rozhodnú sprístupniť, a to s cieľom uľahčiť združovanie takého vybavenia alebo dopravných a logistických zdrojov;

b) pomoc členským štátom pri určovaní dopravných a logistických zdrojov, ktoré môžu byť sprístupnené z iných zdrojov vrátane komerčného trhu, a uľahčovanie ich prístupu k takýmto zdrojom;

c) pomoc členským štátom pri určovaní vybavenia, ktoré môže byť sprístupnené z iných zdrojov vrátane komerčného trhu;

d) financovanie dopravných a logistických zdrojov potrebných na zabezpečenie rýchlej reakcie na katastrofy. Takéto opatrenia sú oprávnené na finančnú podporu len v prípade, že sú splnené tieto kritériá:

   i) žiadosť o pomoc sa podala v rámci mechanizmu Únie v súlade s článkami 15 a 16;

   ii) na zabezpečenie účinnosti reakcie na katastrofu v rámci mechanizmu Únie sú potrebné dodatočné dopravné a logistické zdroje;

   iii) pomoc zodpovedá potrebám, ktoré zistilo ERCC, a poskytuje sa v súlade s odporúčaniami vydanými ERCC, pokiaľ ide o technické špecifikácie, kvalitu, časový harmonogram a spôsoby poskytovania;

   iv) pomoc akceptovala krajina, ktorá o ňu v rámci mechanizmu Únie požiadala, a to priamo alebo prostredníctvom Organizácie Spojených národov alebo jej agentúr, alebo relevantnej medzinárodnej organizácie; a

   v) pri katastrofách v tretích krajinách dopĺňa táto pomoc celkovú humanitárnu reakciu Únie.

1a. Suma finančnej pomoci Únie na dopravu kapacít, ktoré neboli vopred poskytnuté do európskeho zoskupenia v oblasti civilnej ochrany a nasadzujú sa v prípade katastrofy alebo bezprostrednej hrozby katastrofy v Únii alebo mimo Únie, a na každú inú dopravnú podporu potrebnú na reakciu na katastrofu, nepresahuje 75 % celkových oprávnených nákladov.

2. Suma finančnej pomoci Únie na kapacity vopred poskytnuté do európskeho zoskupenia v oblasti civilnej ochrany v prípade katastrofy alebo bezprostrednej hrozby katastrofy v Únii alebo mimo nej nepresahuje 75 % nákladov na prevádzku kapacít vrátane dopravy.

4. Finančná pomoc Únie na dopravné a logistické zdroje môže pokrývať najviac 100 % celkových oprávnených nákladov podľa písmen a) až d), ak je potrebné operačne zefektívniť zoskupenie pomoci členských štátov a náklady sa týkajú niektorej z nasledujúcich oblastí:

a) krátkodobý prenájom skladovacej kapacity na dočasné uskladnenie pomoci od členských štátov v záujme uľahčenia jej koordinovanej dopravy;

b) doprava z členského štátu ponúkajúceho pomoc do členského štátu, ktorý uľahčuje jej koordinovanú dopravu;

c) prebaľovanie pomoci členských štátov s cieľom maximálne využiť dostupné dopravné kapacity alebo splniť osobitné operačné požiadavky; alebo

d) miestna doprava, tranzit a skladovanie zoskupenej pomoci s cieľom zabezpečiť jej koordinované doručenie na miesto konečného určenia v krajine, ktorá o pomoc požiadala.

4a. Keď sa kapacity rescEU používajú na vnútroštátne účely podľa článku 12 ods. 5, všetky náklady vrátane nákladov na údržbu a opravy znáša členský štát, ktorý kapacity využíva.

4b. V prípade nasadenia kapacít rescEU v rámci mechanizmu Únie pokrýva finančná pomoc Únie 75 % prevádzkových nákladov.

Odchylne od prvého pododseku pokrýva finančná pomoc Únie 100 % prevádzkových nákladov kapacít rescEU potrebných v prípade katastrof s nízkou pravdepodobnosťou a závažným vplyvom, keď sú uvedené kapacity nasadené v rámci mechanizmu Únie.

4c. V prípade nasadení mimo Únie podľa článku 12 ods. 10 finančná pomoc Únie pokrýva 100 % prevádzkových nákladov.

4d. Keď finančná pomoc Únie uvedená v tomto článku nepokrýva 100 % nákladov, zvyšnú sumu nákladov znáša žiadateľ o pomoc, pokiaľ sa s členským štátom, ktorý ponúka pomoc alebo je hostiteľom kapacít rescEU, nedohodne inak.

4e. V prípade nasadenia kapacít rescEU môže finančná pomoc Únie pokryť 100 % všetkých priamych nákladov potrebných na dopravu nákladu, logistických prostriedkov a služieb v rámci Únie a do Únie z tretích krajín.

5. V prípade zoskupovania dopravných operácií zahŕňajúcich niekoľko členských štátov môže vedenie týkajúce sa žiadosti o finančnú podporu Únie pre celú operáciu prevziať jeden členský štát.

6. Ak členský štát od Komisie žiada, aby zadala zákazku na dopravné služby, Komisia požaduje úhradu časti nákladov podľa sadzieb financovania uvedených v odsekoch 1a, 2 a 4.

6a. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1a a 2, môže finančná podpora Únie na dopravu pomoci potrebnej pri environmentálnych katastrofách, v ktorých sa uplatňuje zásada „znečisťovateľ platí“, pokrývať najviac 100 % celkových oprávnených nákladov. Platia pritom tieto podmienky:

a) o finančnú podporu Únie pre dopravu pomoci žiada postihnutý členský štát alebo členský štát, ktorý poskytuje pomoc, na základe riadne odôvodneného posúdenia potrieb;

b) postihnutý členský štát alebo prípadne členský štát, ktorý poskytuje pomoc prijíma všetky kroky potrebné na vyžiadanie a získanie náhrady škody od znečisťovateľa v súlade so všetkými platnými medzinárodnými právnymi predpismi, právnymi predpismi Únie alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi;

c) po získaní náhrady škody od znečisťovateľa postihnutý členský štát alebo prípadne členský štát, ktorý poskytuje pomoc, bezodkladne uhradí náklady Únii.

V prípade environmentálnej katastrofy uvedenej v prvom pododseku, ktorá nemá vplyv na členský štát, vykonáva opatrenia uvedené v písmenách a), b) a c) členský štát, ktorý poskytuje pomoc.

7. Podľa tohto článku sú na získanie finančnej pomoci Únie týkajúcej sa nákladov na dopravné a logistické zdroje oprávnené tieto náklady: všetky náklady súvisiace s prepravou dopravných a logistických zdrojov vrátane nákladov na všetky služby, poplatkov, nákladov na logistiku, obsluhu a palivo a možných nákladov na ubytovanie, ako aj iné nepriame náklady, akými sú napríklad vo všeobecnosti dane, clá a náklady na tranzit.

8. Náklady na dopravu môžu pozostávať z jednotkových nákladov, jednorazových platieb alebo paušálnych sadzieb určených podľa kategórie nákladov.“

22. Článok 25 sa nahrádza takto:

„Článok 25

Druhy finančných intervencií a vykonávacie postupy

1. Komisia vykonáva finančnú podporu Únie v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách.

2. Finančnú podporu Únie vykonáva Komisia v rámci priameho riadenia v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách alebo, ak je to odôvodnené povahou a obsahom príslušného opatrenia, v rámci nepriameho riadenia s orgánmi uvedenými v článku 62 ods. 1 písm. c) bodoch ii), iv), v) a vi) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

3. Finančná podpora podľa tohto rozhodnutia môže mať akúkoľvek z foriem uvedených v nariadení o rozpočtových pravidlách, najmä formu grantov, obstarávania alebo príspevkov do trustových fondov.

4. V súlade s článkom 193 ods. 2 druhým pododsekom písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vzhľadom na oneskorené nadobudnutie účinnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/836 (*) a s cieľom zabezpečiť kontinuitu môžu v riadne odôvodnených prípadoch uvedených v rozhodnutí o financovaní a na obmedzené obdobie považovať náklady vynaložené v súvislosti s opatreniami podporovanými podľa tohto rozhodnutia za oprávnené od 1. januára 2021, a to aj vtedy, ak vznikli pred podaním žiadosti o grant.

5. Na účely vykonávania tohto rozhodnutia Komisia prijme ročné alebo viacročné pracovné programy prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2. V ročných alebo viacročných pracovných programoch sa stanovia ciele, ktoré sa budú sledovať, očakávané výsledky, spôsob vykonávania a celková suma programu. Budú obsahovať aj opis opatrení, ktoré sa majú financovať, sumu pridelenú na každé opatrenie a orientačný časový plán vykonávania. So zreteľom na finančnú pomoc uvedenú v článku 28 ods. 2 ročné alebo viacročné pracovné programy obsahujú opis opatrení plánovaných pre každú v nich uvedenú krajinu.

Ročné ani viacročné pracovné programy sa nevyžadujú na opatrenia v rámci reakcie na katastrofy stanovené v kapitole IV, ktoré nemožno vopred predvídať.

6. Na účely transparentnosti a predvídateľnosti sa plnenie rozpočtu a plánované budúce pridelenia rozpočtových prostriedkov predkladajú a prerokúvajú každoročne vo výbore uvedenom v článku 33. Európsky parlament musí byť informovaný.

7. V dodatku k článku 12 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa viazané rozpočtové prostriedky a platobné rozpočtové prostriedky, ktoré sa nepoužili do konca rozpočtového roka, na ktorý boli zahrnuté do ročného rozpočtu, automaticky prenášajú a môžu sa viazať a vyplatiť do 31. decembra nasledujúceho roka. Prenesené rozpočtové prostriedky sa použijú výlučne na opatrenia týkajúce sa reakcie. Prenesené rozpočtové prostriedky sú prvé rozpočtové prostriedky, ktoré sa použijú v nasledujúcom rozpočtovom roku.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/836 z 20. mája 2021, ktorým sa mení rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany (Ú. v. EÚ L 185, 26.5.2021, s. 1).“

23. Článok 27 sa nahrádza takto:

„Článok 27

Ochrana finančných záujmov Únie

Ak sa prostredníctvom rozhodnutia prijatého podľa medzinárodnej dohody alebo na základe akéhokoľvek iného právneho nástroja zúčastňuje na mechanizme Únie tretia krajina, táto tretia krajina udelí potrebné práva a prístup zodpovednému povoľujúcemu úradníkovi, OLAF-u a Dvoru audítorov na riadne vykonávanie ich príslušných právomocí. V prípade OLAF-u tieto práva zahŕňajú právo vykonávať vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste, ako sa stanovuje v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 (*).

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).“

24. Článok 30 sa mení takto:

a) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Právomoc prijímať delegované akty uvedená v článku 19 ods. 6 a v článku 21 ods. 3 druhom pododseku sa Komisii udeľuje do 31. decembra 2027.“;

b) odsek 3 sa vypúšťa;

c) odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Delegovanie právomoci uvedené v článku 19 ods. 6 a v článku 21 ods. 3 druhom pododseku môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.“;

d) odsek 7 sa nahrádza takto:

„7. Delegovaný akt prijatý podľa článku 19 ods. 6 alebo článku 21 ods. 3 druhého pododseku nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade, alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.“

25. V článku 32 ods. 1 sa písmeno i) nahrádza takto:

„i) organizácie podpory pre dopravné a logistické zdroje, ako sa uvádza v článkoch 18 a 23;“

26. V článku 33 sa dopĺňa tento odsek:

„3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 8 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 v spojení s jeho článkom 5.“

27. V článku 34 sa odseky 2 a 3 nahrádzajú takto:

„2. Komisia každé dva roky podáva Európskemu parlamentu a Rade správu o operáciách a dosiahnutom pokroku podľa článku 6 ods. 5 a článkov 11 a 12. Správa obsahuje informácie o pokroku dosiahnutom pri plnení cieľov Únie týkajúcich sa odolnosti voči katastrofám, cieľov kapacity a o zostávajúcich nedostatkoch, ako sa uvádza v článku 11 ods. 2, pričom sa v nej zohľadní vytvorenie kapacít rescEU podľa článku 12. V správe sa tiež uvedie prehľad vývoja rozpočtu a nákladov v súvislosti s kapacitami v oblasti reakcie a posúdenie potreby ďalšieho vývoja týchto kapacít.

3. Do 31. decembra 2023 a potom každých päť rokov Komisia zhodnotí uplatňovanie tohto rozhodnutia a predloží Európskemu parlamentu a Rade oznámenie o účinnosti, nákladovej efektívnosti a pokračovaní vykonávania tohto rozhodnutia, najmä pokiaľ ide o článok 6 ods. 4, kapacity rescEU a stupeň koordinácie a synergií dosiahnutých s inými politikami, programami a fondmi Únie vrátane núdzových zdravotných situácií. K oznámeniu sa podľa potreby priložia návrhy na zmenu tohto rozhodnutia.“

28. Príloha I k rozhodnutiu č. 1313/2013/EÚ sa nahrádza textom uvedeným v prílohe k tomuto nariadeniu.

29. Názov prílohy Ia sa nahrádza takto:

„Kategórie oprávnených nákladov podľa článku 21 ods. 3“.

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2021.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 20. mája 2021

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predseda	*predsedníčka*
D. M. SASSOLI	A. P. ZACARIAS

PRÍLOHA

„PRÍLOHA I

Percentuálne podiely pre pridelenie finančného krytia na vykonávanie mechanizmu Únie podľa článku 19 ods. 1a a sumy podľa článku 19a na roky 2021 až 2027

Prevencia: 5 % +/- 4 percentuálne body

Pripravenosť: 85 % +/- 10 percentuálnych bodov

Reakcia: 10 % +/- 9 percentuálnych bodov

Zásady

Pri vykonávaní tohto rozhodnutia sa náležite zohľadní cieľ Únie prispievať k celkovým cieľom v oblasti klímy a k ambícii začleniť opatrenia v oblasti biodiverzity do politík Únie, a to v rozsahu, v akom to umožňuje nepredvídateľnosť a osobitné okolnosti pripravenosti a reakcie na katastrofy.“